

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 125

гр. Варна, 11.03.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в закрито заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

като разгледа докладваното от Мария Кр. Маринова Въззивно частно
гражданско дело № 20223000500070 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното.

Производството е по реда на чл.274 и сл. от ГПК.Образувано по подадена частна жалба от Й.А.А., чрез процесуалния му представител адв.Ц.Л., против определение №187/17.01.2022г., постановено по гр.д.№2930/21г. по описа на ВОС, гр.о., **в частта му**, с която е прекратено производството по гр.д.№2930/21г. по описа на ВОС, гр.о., в частта му по предявените в същото от Й.А.А. искове с пр.осн. чл.124, ал.1 от ГПК.В жалбата се твърди, че определението в обжалваната част е неправилно по изложените в същата подробни съображения.Претендира се да бъде отменено и делото върнато на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия по предявените от Й.А.А. искове.

Производството по гр.д.№2930/21г. по описа на ВОС, гр.о. е образувано на 03.12.2021г. по предявени от П.С.А..а и Й.А.А. против Б.Б.Б. положителни установителни искове с пр.осн. чл.124, ал.1 от ГПК.В исковата си молба и уточняващите такива към нея от 21.12.2021г. и 13.01.2022г. ищците излагат, че по силата на универсално нотариално завещание, обективизирано в н.а. №5/03.08.2012г. на нотариус, вписан в регистъра на НК под №465, след смъртта на завещателката по него В.А.Б., поч. на 29.11.2012г., ищцата П.С.А..а и нейният съпруг А.Й.А./поч. на 24.08.2014г./ са придобили собственост при равни квоти върху недвижим имот, находящ се в гр.Варна, представляваща самостоятелен обект/апартамент №25/ с идентификатор

10135.1505.16.3.27 по КККР на гр.Варна, одобрени 2008г.Завещателката се е легитимирила като собственик към момента на откриване на наследството по силата на н.а.№176/08.06.1967г. за собственост върху жилище в сграда, построена върху парцел, отчужден за групово жилищно строителство, съгласно чл.55к от ЗПИНП и §163 от ППЗПИНМ, като недвижимият имот е бил притежаван в условия на СИО от В.А.Б. и нейният съпруг А.А.Б./поч. на 18.06.1992г./Последният със саморъчно универсално завещание от 05.04.1990г. е завещал цялото си движимо и недвижимо имущество на своята съпруга В.А.Б., като така същата след прекратяване на СИО/по силата на което е придобила $\frac{1}{2}$ ид.ч./ е придобила собствеността и върху останалата $\frac{1}{2}$ ид.ч. от имота въз основа на цитираното завещание.След смъртта на А.Й.А. неговата $\frac{1}{2}$ ид.ч., придобита въз основа на нотариалното завещание от 03.08.2012г., е била наследена при равни квоти от преживялата му съпруга-ищцата П.А.а и от единствения му низходящ-ищецът Й.А..Така тя се е легитимирила като собственик на $\frac{3}{4}$ ид.ч., а той като собственик на $\frac{1}{4}$ ид.ч.С договор за дарение, обективиран в н.а.№25/15.08.2018г., ищцата е дарила на ищеца своите $\frac{3}{4}$ ид.ч. от недвижимия имот/като е запазила пожизнено правото си на ползване върху $\frac{1}{2}$ ид.ч. от имота/ и така ищецът след посочената дата се легитимира като едноличен собственик на горепосочения апартамент.

Излагат, че по подадена от Б.Б.Б. искова молба/подадена на 26.04.2021г., т.е. преди исквата молба, подадена от А.и/ е образувано гр.д.№1057/21г. по описа на ВОС, гр.о., по което Б.Б. е предявила против тях искове с пр.осн. чл.108 от ЗС.Те са представили своевременно горепосочените доказателства, легитимиращи собствеността им, но ищцата в това производство едва във второто по делото о.с.з., т.е. несвоевременно, е заявила възражение за нищожност на нотариалното завещание от 03.08.2012г.Това несвоевременно възражение е лишило А.и, като ответници, от възможността за процесуална защита чрез своевременно направено възражение за изтекла в тяхна полза придобивна давност.През първото по това дело о.с.з. ищцата по него е направила възражения само за нищожност на саморъчното завещание от 05.04.1990г. на осн. чл.42, б.„б“ от ЗН/ненаписано и неподписано от А.Б./ и унищожяемост на нотариалното завещание от 03.08.2012г. на осн. чл.43, ал.1, б.„а“ от ЗН/завещателката не е могла да разбира свойството и значението и да ръководи действията си, т.е. не е била в състояние, което да ѝ позволява да

завещава/ и според така направените възражения А.и са организирали защитата си. Направеното едва във второто о.с.з. възражение за нищожност на нотариалното завещание на осн. чл.42, б.“б“ от ЗН /неспазване на нотариалната форма поради нищожност на нотариалното удостоверяване поради родство от вида на посочените в чл.575 от ГПК/съгласно чл.584 от ГПК/ на единия от свидетелите по завещанието със завещателката/ е довело до невъзможност същите да възразят своевременно като ответници за изтекла в тяхна полза придобивна давност, като евентуално придобивно основание, въпреки, че упражняват фактическа власт с намерение за своене върху недвижимия имот, като добросъвестни владетци, съответно ищцата от 30.11.2012г. първоначално за $\frac{1}{2}$ ид.ч., а от 25.08.2012г. и за $\frac{1}{4}$ като наследник на А.А. и Й.А. за $\frac{1}{4}$ като наследник на А.А., присъединявайки неговото владение върху тези ид.ч., започнало на 30.11.2012г., като така към 30.11.2017г. е изтекла кратката придобивна давност и съответно валидно П.А.а е прехвърлила притежаваните от нея $\frac{3}{4}$ ид.ч. с договора за дарение от 15.08.2018г., евентуално, като не е, то от посочената дата Й.А. е присъединил владението на П.А.а върху тези $\frac{3}{4}$ ид.ч. и също ги е придобил по давност.

Предвид изложеното молят да бъде прието за установено по отношение на ответницата Б.Б., че са собственици на процесния недвижим имот по силата на придобивна давност при квоти $\frac{3}{4}$ ид.ч. за ищцата и $\frac{1}{4}$ ид.ч. за ищеца, а ако съдът отхвърли горните искове, то да се разгледа и уважи иск само на Й.А., по който да бъде прието за установено, че той е едноличен собственик на недвижимия имот по силата на придобивна давност, като за $\frac{1}{4}$ ид.ч., вкл. чрез присъединяване владението на наследодателя А.А., а за $\frac{3}{4}$ ид.ч., вкл. чрез присъединяване владението на ищцата като дарителка по н.а.№25/18г.

Настоящата инстанция приема, че така предявените искове са недопустими предвид следното.Извън противоречието в твърденията на ищите относно това твърди ли се, че към момента на предявяване на иска ищцата е собственик на ид.ч. от недвижимия имот по силата на придобивна давност/доколкото се претендира по главните искове да се приеме, че тя е собственик на $\frac{3}{4}$ ид.ч., а едновременно с това по евентуалния иск се сочи, че ищецът е придобил владенията от нея $\frac{3}{4}$ ид.ч. като е присъединил нейното владение, считано от сключване на договора за дарение, и понастоящем е едноличен собственик/ следва да бъде посочено следното.

Видно от представената в заверено копие преписка по гр.д.№1057/21г. по описа на ВОС, е, че това производството е образувано по предявени от Б.Б.Б. против П.С.А..а и Й.А.А. искове с пр.осн. чл.108 от ЗС с предмет недвижим имот с идентификатор 10135.1505.16.3.27 по КККР на гр.Варна, т.е. идентичен с този, предмет на гр.д.№2930/21г. по описа на ВОС.В исковата си молба и уточняващата такава към нея от 02.06.2021г. Б.Б. е изложила, че е наследник по закон, низходяща на Б.А.Б., поч. на 30.03.2012г., като другият му наследник е нейната майка С.Ж.Б. като преживяла съпруга.Б.Б. е наследник по закон/низходящ/ на А.А.Б./поч. на 18.06.1992г./, заедно с неговата съпруга В.А.Б..Недвижимият имот е бил тяхна собственост в условия на СИО, придобит съгласно н.а.№176/08.06.1967г.След смъртта на А.Б. и прекратяване на СИО недвижимият имот е притежаван при квоти $\frac{3}{4}$ ид.ч. за преживялата съпруга Б.Б. и $\frac{1}{4}$ ид.ч. за Б.Б..След смъртта на Б.Б. на 30.03.2012г. неговата $\frac{1}{4}$ ид.ч. е била наследена при равни квоти от ищцата и нейната майка или всяка е притежавала по $\frac{1}{8}$ ид.ч.След смъртта на баба й Б.Б. на 29.11.2012г. притежаваните от нея $\frac{3}{4}$ ид.ч. са придобити от ищцата по заместване като единствена низходяща на починалия преди наследодателката нейн низходящ Б.Б..Така понастоящем ищцата се легитимира като собственик на $\frac{7}{8}$ ид.ч. от недвижимия имот.По неясни и неоснователни причини ответницата П.А.и и тогава живият й съпруг А.А. са се настанили в недвижимия имот след смъртта на баба й, а впоследствие в него се е настанил и техният син ответникът Й.А., като ответниците отказват да й предадат владението.Предвид изложеното се претендира да бъде прието за установено по отношение на ответниците, че ищцата е собственик на $\frac{7}{8}$ ид.ч. от недвижим имот с идентификатор 10135.1505.16.3.27, както и ответниците да бъдат осъдени да й предадат владението върху $\frac{7}{8}$ ид.ч. от недвижимия имот.

С отговора на исковата молба, депозиран в срока по чл.131 от ГПК, ответниците по гр.д.№1057/21г. П.А.а и Й.А. са твърдели, че собственик на недвижимия имот е Й.А./по наследяване от своя баща за $\frac{1}{4}$ ид.ч. и по дарение от своята майка за $\frac{3}{4}$ ид.ч./, придобит хронологично след н.а.№176/67г. по реда, описан в първата част от изложението на исковата молба по гр.д. №2930/21г. относно двете завещателни разпореждания и договорът за дарение, като и са представили съответните доказателства в подкрепа на твърденията си.Не оспорват, че упражняват фактическа власт върху имота.

След депозиране на отговора и изготвяне на предварителния доклад по

чл.140 от ГПК, с молба от 07.10.2021г., депозирана преди първото по делото о.с.з., проведено на 08.10.2021г., ищцата Б.Б. е направила възражения за нищожност на представеното с отговора саморъчното завещание от 05.04.1990г. на осн. чл.42, б.“б“ от ЗН/ненаписано и неподписано от А.Б./ и унищожаемост на нотариалното завещание от 03.08.2012г. на осн. чл.43, ал.1, б.“а“ от ЗН/завещателката не е могла да разбира свойството и значението и да ръководи действията си, т.е. не е била в състояние, което да ѝ позволява да завещава/.Направила е и възражения по чл.30 от ЗН касателно двете завещателни разпореждания.Препис от посочената молба е връчен на ответниците в първото по делото о.с.з., които чрез процесуалния си представител са посочили, че завещанието на А.Б. е написано и подписано от него, а завещателката Б.Б. е била способна да завещава, възразили са за изтекла погасителна давност касателно искането за унищожаване на второто завещание.По отношение исканията по чл.30 от ЗН за възстановяване на запазена част са посочили, че са погасени по давност.С протоколно определение от 08.10.2021г. са приети заявените възражения за нищожност на първото завещание и унищожаемост на второто завещание и не са приети за разглеждане възраженията по чл.30 от ЗН.

По повод разпит на свидетел във второто съдебно заседание относно състоянието на завещателката към датата на съставяне на нотариалното завещание е направено възражение от ищцата за нищожност на същото поради неспазване формата по чл.25 от ЗН/с твърдения, че същото не е преклудирано, защото се касае за нищожност/ и са събирани в третото о.с.з., проведено на 06.12.2021г., доказателства относно роднинските връзки между завещателката Б.Б. и свидетелката по нотариалното завещание В.М.А..а по сребрена линия от четвърта степен.В о.с.з. на 01.02.2022г. съдът е оставил без уважение молбата на А.и от 28.01.2022г. за възобновяване срока им за отговор във връзка с възражението за нищожност на нотариалното завещание, направено във второто о.с.з, така, че да може да бъде прието за разглеждане възражението им за придобивна давност.

Видно от гореизложеното ищите по предявените по по-късно образуваното гр.д.№2930/21г. положителни установителни искове за собственост върху обект с идентификатор 10135.1505.16.3.27 А.и, основани на придобивна давност, са ответници по предявените против тях по по-рано

образуваното гр.д.№1057/21г. ревандикационни искове от Б. относно същия недвижим имот.В качеството си на ответници и по силата на изричната разпоредба на чл.133, във връзка с чл.131, ал. 2, т. 5 от ГПК те следва да наведат в това производство всички свои възражения относно правото на собственост, основани на съществуващи и известни към този момент факти.Съгласно разясненията по т.4 от ТР №1/2013 от 09.12.2013г. на ОСГТК на ВКС общото правило за преклудирание на възраженията на ответника с изтичане на срока за отговор се отнася и за възраженията за придобивна давност.Същото се преклудира в посочения срок, доколкото по естеството си не може да се основава на нововъзникнал факт, тъй като с предявяване на иска давността се прекъсва /чл.116, б.,в“ от ЗЗД и чл.84 от ЗС/, освен ако страната поради нарушаване на съдопроизводствените правила /например нарушаване на правото ѝ на участие в първоинстанционното производство/ не е могла да ги заяви своевременно пред първата инстанция.В настоящия случай, доколкото оспорването на посочените от ответниците с отговора универсални завещателни разпореждания, явяващи се такива, които изключват правата на ищцата/твърдени, че са придобити по наследяване/, е предприето от ищцата след депозиране на отговора, с който и са представени за първи път тези доказателства по делото, и преди първото о.с.з., то и в първото по делото о.с.з. ответниците е следвало да наведат съответните си възражения, вкл. относно евентуалното придобиване на собственост чрез придобивна давност.Не би могло след изтичане на този срок и чрез предявяване на самостоятелен иск по същество да се заявяват правата, които е следвало своевременно да бъдат въведени към посочения срок.Изтъква се от жалбоподателя, че исковете се предявяват, т.к. едва във второто о.с.з. ищцата А.Б.а направила възражение за нищожност на нотариалното завещание, а съдът не приел искането им за възобновяване срока за отговор.Според протокола от о.с.з. на 01.02.2022г. това възражение на ищцата, като направено след първото по делото о.с.з., не е било прието за разглеждане от съда.Независимо от горното, каквито и възражения да са направени и приети или неприети, именно по решението по исковете с пр.осн. чл.108 от ЗС между Б. и А.и ще се формира СПН относно правото на собственост на ищцата върху 7/8 ид.ч. от обект с идентификатор 10135.1505.16.3.27, съответно ще се установи дали ответниците имат права, изключващи твърдените от нея.Ако и теоретично, по твърдения на А.и, да са били допуснати процесуални

нарушения от първоинстанционния съд/с приемане на несвоевременно направени възражения и несвоевременно представени доказателства/, то същите, също теоретично, могат и следва да бъдат отстранени при разглеждане на делото от следващата инстанция. Касателно останалата 1/8 ид.ч. от недвижимия имот, т.е. над 7/8 до 8/8, то не е налице правен интерес от исковите на Й.А..Б.Б., като твърдяща собственост до размера от 7/8 ид.ч. и претендираща владението върху 7/8 ид.ч., до този и размер оспорва правата на А.и /в производството тя не защитава чуждото право на собственост-това на С.А.а върху останалата 1/8 ид.ч./.

По изложените съображения съдът приема, че така предявените от Й.А. искове са недопустими, предвид което обжалваното определение, с което производството по делото е прекратено като недопустимо в частта му по предявените от него искове, е правилно и следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение №187/17.01.2022г., постановено по гр.д. №2930/21г. по описа на ВОС, гр.о., **в частта му**, с която е прекратено производството по гр.д.№2930/21г. по описа на ВОС, гр.о., в частта му по предявените в същото от Й.А.А. искове с пр.осн. чл.124, ал.1 от ГПК.

Определението подлежи на обжалване в едноседмичен срок от съобщаването му на страната с частна жалба пред Върховен касационен съд при условията на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____